

Evaluatieverslag IFIKZ 2020

Vrijdag 9 t/m zondag 11 oktober 2020

Terugblik

IFIKZ (uit te spreken op z'n Engels als I - fiks) is sinds 2015 hét festival voor industriecultuur in de Zaanstreek. We zijn erg blij dat we ook dit jaar, ten tijde van de coronacrisis, toch de industriecultuur op de kaart hebben kunnen zetten in de Zaanstreek. Ondanks het beperkte aantal bezoekers dat we konden toelaten tot het filmfestival en de theatervoorstelling kijken we toch terug op een heel geslaagde editie. Onze buitenexpositie heeft veel aandacht gehad in de (lokale) media en onze geplande voorstellingen waren allemaal uitverkocht. Allerbelangrijkst is dat we, ondanks alle beperkingen, toch het bewustzijn van de prachtige en unieke Industriecultuur van de Zaanstreek onder haar inwoners hebben kunnen vergroten.

Festivalformule

IFIKZ werkte in 2020 met een compacte festivalformule om middelen en programma zo efficiënt mogelijk in te zetten en om te voldoen aan alle regels rondom de beperkingen die COVID-19 met zich mee brachten. We hebben bewust gekozen voor opzet waarin we minder afhankelijk waren van recette maar veel nadruk konden leggen op het bereiken van zoveel mogelijk Zaankanters. Een grote foto-expositie in de openbare ruimte in combinatie met een theatervoorstelling en een filmfestival is een formule waar we op door willen bouwen en die we de komende jaren verder gaan perfectioneren. De expo was de hele maand te zien verspreid over de hele Zaanstreek. De theatervoorstelling vond plaats op vrijdag en zaterdag (9 en 10 oktober) en het filmfestival op zondag 11 oktober.

Programma

IFIKZ organiseerde in 2020 de volgende inhoudelijke programmaonderdelen:

1. Theatervoorstelling Don Qu:

Dit jaar ontwikkelde IFIKZ wederom samen met Theatermijn een theatervoorstelling die op een verrassende manier verhaalt over de industriële geschiedenis van de streek. Waar vorig jaar de bijnamen van de zeven dorpskernen in de streek het onderwerp waren, daar is dat deze keer de industriële vooruitgang en de menselijke strijd daartegen.

Don Qu is de hoofdpersoon in een vrolijke vertelling over vernieuwing en vooruitgang. De nukkige strijder vecht dapper tegen de draken en monsters van de industrialisatie. Gelukkig zijn de burens Sancho en Dorothea in de buurt om Don Qu te behoeden voor ál te dwaaze fantasieën. Hoewel, dwaas? Don Qu wordt veelal voor dwaas versleten, maar is dat altijd terecht? Vechten we niet allemaal een keertje tegen windmolens? Raakt niet iedereen een tikkeltje van slag van veranderingen? Zijn we niet allemaal een beetje bang voor die zogenaamde vooruitgang? Zit Don Qu niet een klein beetje in ons allemaal? Hoe zit het trouwens met uw change management? Bent ú klaar voor veranderingen?

Tekst en regie: Rick Dros

Spel: Lars Belleman, Emma Hoogland en Rick Nanne.

Vormgeving: Teun Vrolijk

Er waren in totaal 4 reguliere voorstellingen en 1 extra voorstelling op vrijdag en zaterdag in de Doopsgezinde Vermaning aan de Westzijde te Zaandam. De reguliere voorstellingen waren alle 4 uitverkocht.

2. **Filmfestival Zaanse Industrie *Toen en Nu*:**

IFIKZ organiseerde op zondag 11 oktober in samenwerking met Videoclub Zaanstreek Noord een filmfestival gebaseerd op het thema (450 jaar) Zaanse Industrie. De Videoclub beschikte over een aantal unieke historische films waarin verschillende vormen van Zaanse industrie werden getoond. Denk daarbij aan films over molens zoals de Schoolmeester en de houtzaagmolens, Papierfabriek van Gelder, de productie van rijdende winkelwagens te Krommenie uit 1950 etc.

Geheel toepasselijk vond het festival plaats in rijksmonument en industrieel erfgoed De Stoomhal in Wormer. De bezoeker kreeg vanuit verschillende lokale perspectieven (filmmakers en fotografen) een gevarieerd inkijkje in wat het betekende, en nog steeds betekent, om te leven en werken in de Zaanstreek. Het programma bestond uit twee filmvoorstellingen van vijf kwartier die elk twee keer werden vertoond. Alle voorstellingen waren uitverkocht.

3. Buitenexpo: Iconen van de Zaanse Industrie:

Als je door de Zaanstreek fietst van het Hembrugterrein naar Wormerveer en Wormer kom je ze veelvuldig tegen. Iconische fabriekspanden en fabrieksterreinen van even zo iconische bedrijven die de Zaanstreek uniek maken. We zien vaak de buitenkant, maar juist de mensen die in de fabrieken werken bepalen het ‘gezicht’ van de Zaanstreek. Deze expositie wil middels de foto’s van de Zaanse fotograaf Peter Marcuse (1933 – 2017), aangevuld met werk van Cas Oorthuys (1908 – 1975), het menselijk gezicht van de industrie laten zien. Ontmoet de werknemers, de Zaankanters, die in de jaren ‘50 werkten aan de wederopbouw van een heel bijzonder stukje Nederland.

Peter Marcuse is bekend geworden als publicist en fotograaf op het gebied van industrieel erfgoed, in het bijzonder over bedrijven in de Zaanstreek. Hij is sterk beïnvloed door de grafisch vormgever en fotograaf Piet Zwart. Marcuse zei zelf over zijn werk in de Zaanstreek: “In de nadagen van de wederopbouw ging er vanuit de Zaanse industrie een grote innoverende kracht uit en dat is mijns inziens het “archeologische belang” van mijn werk: Door het in opdracht fotograferen van bedrijfsprocessen ontdekte ik en leerde ik de mens achter het werk kennen en respecteren”.

De expositie heeft de hele maand oktober gestaan.

Iconen van de Zaanse industrie

- 1. Noordzeekanaalgebied**
Links naast de pont naar Amsterdam: Hemkade, Zaandam
- 2. Bruynzeel**
Voormalig Bruynzeel terrein:
Bocht Stormhoek 39 (Machinekamer), Zaandam
- 3. Artillerie Inrichtingen**
Lab 44 Hembrugterrein: Middenweg 44, Zaandam
- 4. Houthaven**
Zaantheater: Nicolaasstraat 3, Zaandam
- 5. Verkade**
Verassing aan de Zaan: Westzijde 82, Zaandam
- 6. Honig**
De Honigfabriek: Zuldeinde 74, Koog aan de Zaan
- 7. Albert Heijn**
Albert Heijn: Verzetstraat 10 (bij kosterkerk), Koog aan de Zaan
- 8. Suikerwerk Goedhart (Klene)**
Hoek Guisweg & Bredenhofstraat, Zaandijk
- 9. Drukkerij Schenk**
Voor Julianabrug aan kant Zaanse Schans, Zaandijk
- 10. Van Gelder papier**
Zaanbocht ter hoogte van Zaanweg, Wormerveer

Samenwerkingspartners

De volgende samenwerkingspartners waren betrokken bij IFIKZ in 2020:

Bereik en bezoekersaantallen 2020

Onze publiekstrekker dit jaar was de buitenexpositie die de hele maand te zien was op diverse locaties in de Zaanstreek. Naar schatting hebben ruim 10.000 mensen 1 of meerde van de 10 plekken van de expositie aangedaan en zijn daarmee in aanraking gekomen met onze verhalen over de industriecultuur. Ook in de media is relatief veel aandacht geweest voor dit onderdeel van ons programma. Zo zijn er items verschenen in de Zaankanter, Het Noord-Hollands Dagblad, Het Parool en diverse online media en uitagenda's.

Het filmfestival en de theatervoorstellingen trokken samen ruim 250 betalende bezoekers. Dat was het maximaal haalbare onder de coronamaatregelen van 30 personen per voorstelling.

Via Facebook en nieuwsbrieven hebben we met onze campagne nog eens zo'n 4.000 mensen bereikt en een veelvoud hiervan met onze buitenreclame.

Conclusies

De huidige **compacte opzet met drie inhoudelijke onderdelen** die allen op een andere manier (via een andere artistieke uitingsvorm) de industriecultuur onder de aandacht brengen, is er 1 die ons nog steeds bevalt. We hopen volgend jaar dan ook wederom een mooie buitenexpo te kunnen organiseren met daarbij een toneelvoorstelling, een filmfestival en als toevoeging een maatschappelijk/scholen traject met Fluxus. Laatste moet ons helpen om toch bij nog meer diverse Zaanse gezinnen onderwerp van gesprek te gaan worden aan de eettafel. Want dat blijft het belangrijkste doel: inwoners van de streek enthousiasmeren en trots maken op hun industriecultuur.

We hebben gemerkt dat de **buitenexpo** een goede manier is om publiciteit te genereren en ons ook helpt om langer dan 1 weekend zichtbaar te zijn als IFIKZ in de Zaanstreek. We bereiken hiermee ook een heel divers publiek en niet alleen het publiek dat zijn weg naar een theater weet te vinden.

De **toneelvoorstelling** was dit keer een toegankelijk verhaal met een aansprekende titel. Een verhaal op rijm met kop en staart. Deze lijn willen we graag doorzetten met de kanttekening dat we er volgend jaar naar willen streven een locatie te vinden die normaal niet toegankelijk is voor publiek en die echt past in het verhaal wat we willen vertellen.

Met het organiseren van het **filmfestival** met Videoclub Zaanstreek Noord zijn we op een goudmijn aan nooit vertoont filmmateriaal gestuit. Genoeg om onze bezoekers nog jaren van te laten meegenieten.

Als de situatie het toelaat streven we ook naar een **significante groei in het aantal bezoekers** voor de betaalde onderdelen. We weten door COVID-19 namelijk nog steeds niet echt waar ons plafond ligt, maar met de huidige budgetten willen we wel toe naar 750 betalende bezoekers in 2021.

Data komende edities IFIKZ

IFIKZ wordt georganiseerd tijdens de Week van de Industriecultuur en stemt haar programma daarom af met Stichting Industriecultuur Noordzeekanaal. De data van het festival vallen jaarlijks in het eerste weekend van de Week van de Industriecultuur. Deze week wordt gepland tijdens de Herfstvakantie van regio noord. De data voor de komende twee jaar zijn:

- IFIKZ 2021 vrijdag 15 t/m zondag 17 oktober 2021 (data nog onder voorbehoud)
- IFIKZ 2022 vrijdag 14 t/m zondag 16 oktober 2022 (data nog onder voorbehoud)